



PĒTERIS SKRUPSKIS

**izglītības darbinieks,
ilggadīgs skolotājs,
dabas pētnieks,
visu Dziesmu svētku dalībnieks**

Pēteris Skrupskis dzimis 1928.g. 10.martā. (Tā dokumentos ir reģistrēts, bet radi viņu apsveic 7.martā. Māte reģistrējot jaundzimušo, baidīdamās no soda par nokavētu reģistrēšanu, esot ierēdnim samelojusi, ka viņš ir dzimis 10.martā.) Pēteris dzimis Līvānos daudz bērnu ģimenē kā pirmais dēls. Pētera Skrupska tēvu sauca Pēteris, tāpat kā dēlu. Māti sauca Anna, apprecējās ar tēvu 1927.gadā. Nav beigusi pamatskolu, tikai piecas klases. Tēvs bija stikla fabrikas strādnieks – meistars. Vēlāk tēvu no fabrikas atbrīvoja, un viņš kļuva par kūdras fabrikas strādnieku. 1941.gada jūnija mēnesī tēvu ievēlēja par Līvānu pilsētas izpilddomnieka priekšsēdētāju. Par atteikšanos parakstīt izsūtāmo personu sarakstu no šī darba tika atlaists. Vēlāk tēvs Preiļu rajonā būvēja mājas, strādāja par celtnieku. 1944.gadā sāka celt rūpnīcu "Līvānu stikls", bet pēc diviem gadiem aizgāja pensijā.

Bērnībā Pēteris nodzīvojis Līvānos neilgu laiku, jo ģimene pārcēlās uz Rīgu. 1935.gadā sāka iet Emīla Dārziņa 35. pamatskolā Rīgā. Tad ģimene atgriezās Līvānos. Pēteris mācījās Līvānu pamatskolā. Vācu okupācijas laikā beidza sešgadīgo pamatskolu, vēlāk iestājās komercskolā un to beidza 1947.gadā. Viņš bija vienīgais, kas pabeidza šo skolu kā vecākais grāmatvedis ar direktora tiesībām. 1944.gada oktobrī Pēteris Skrupskis sāka strādāt par skolotāju Līvānos - jaunākām klasēm pasniedza algebru, militāro mācību un fizikultūru. 1950.gadā Rīgas Partijas skolā bija nepieciešams pasniedzējs un pasniegt vajadzēja "Pasaules politisko karti". P. Skrupski pierunāja, un viņš lasīja šo kursu. 1951.gada rudenī 3. meiteņu ģimnāzijā, kur direktore bija M.Duškina, bija nepieciešams ģeogrāfijas skolotājs uz kādiem četriem mēnešiem un P.Skrupskis piekrita piedāvājumam. 1952. - 1956.gadā viņš bija vidusskolas direktors Špoģos, pēc tam - Neretas vidusskolā.

Kad Pēteris aizbrauca uz darbu Neretā, skolas bēniņos atrada izbērtu kaudzi ar visādiem minerāliem. Šos akmeņus bija atvedis un neretiešus skolojis ģeoloģijā pazīstams pedagogs Jānis Greste, Rūdolfa Blaumaņa draugs. Pēteris Skrupskis ļoti interesējās par akmeņiem. Interese radās 1952.gadā, kad studējot mācījās mineraloģiju, kristalogrāfiju. LU Ģeoloģijas fakultātē bija akmeņu muzejs, un viņš sāka to apmeklēt. Skolā Pēteris izveidojis stendu, kurā bija minerālu paraugi. Kolekciju papildināja ar jauniem minerāliem, ko atveda no ceļojumiem. Neretā bija arī izmēģinājuma lauciņš, kur auga ļoti daudz augu. Vēlāk izveidojās puķkopju pulciņš (P.Skrupskim ļoti patīk puķkopība), kas par saviem sasniegumiem tika izvirzīts uz izstādi Maskavā. Neretā Pēteri uzskatīja arī par sēņu speciālistu. Kad strādājis skolā, rudenos vedis savus kolēģus uz mežu, vakarpusē turpat mežā pētījuši, kas katram grozā. Ar mērķi pazīt vairāk sēņu, Pēteris brauca arī uz sēņu izstādēm Rīgas dabas muzejā. Pēteris Skrupskis pazīst kādas 120 sēņu sugas. Viņš sēņojot ņēmis līdzī kabatas formāta grāmatiņas, kas veidotas no izgriezumiem no žurnāliem un avīzēm – sēņu noteicējus. Tagad jau to viņam esot kādas trīsdesmit. 1972. – 1976.g. strādāja Rojas vidusskolā par direktoru, bet no



1976.gada - Kalnciema vidusskolā. 1983.gadā slikti izteicās par valdību un partiju un viņu "palūdza" aiziet no darba Kalnciema vidusskolā. Vēlāk viņš sāka strādāt Jelgavas 2. vidusskolā. Vēl viena iemīļota nodarbošanās ir ceļošana. Interese radās jau bērnībā. Kad mācījās komercskolā, bija tāda tradīcija, ka vienreiz rudenī un pavasarī klase vāca naudu, cik varēja savākt, kāpa vilcienā un brauca tik tālu, cik nauda atļāva, bet atpakaļ gāja ar kājām. Ir braukuši uz Nīcgali, Jersiku. Kad Pēteris strādāja Špoģos, viņš ar skolēniem braukāja ar velosipēdiem pa Latviju. Strādājot Neretas vidusskolā, radās iespēja izmantot automašīnu un tad veda skolēnus uz Karpatiem, Kaukāzu, Krimu, Ukrainu, Moldāviju, Ļeņingradu, Maskavu. Strādājot Rojā, kur zivju kombināts bija ļoti turīgs, Pēteris sadraudzējies ar tā direktoru un skolai radās iespējas tālākām ekspedīcijām: uz Altaju, Pamiru. Vēlāk Pēteris ir braucis uz Somiju, Slovākiju, Vāciju, Zviedriju, Norvēģiju.

Pēteris Skrupskis visu mūžu bija aktīvs kora dziedātājs: sākumā dziedāja jauktajā korī, vēlāk vīriešu korī. Piedalījies visos dziesmu svētkos, un ir saglabājis visas to piemiņas medaļas. 1996.gadā pēc aiziešanas pensijā, Pēteris Skrupskis uzņēmās darbu Valgundes pagasttiesā par tiesas priekšēdētāju.



Mīl nodarboties ar puķkopību - savā dārzā audzē daudz saulespuķu, arī ļoti daudz dāliju (~50 šķirnes), ir arī kliņģerītes, puķu zirnīši, samtenes. Pēteris Skrupskis raksta arī grāmatas, patreiz ir iesāktas kādas 3-4 grāmatas. Kādreiz Pēteris domāja, ka pats daudz ko var uzrakstīt. Tā kā nevarēja pateikt visu, kā gribētos, vairāki darbi stāv nepabeigti. Pašlaik viena no grāmatām ir beigu stadijā (droši vien sauksies "Leivona zeperi", tā ir rakstīta humoristiskā stilā. Grāmata ir par jauniešiem, kuri tagad ir ievērojami

cilvēki).

P. Skrupskis ar savu sievu Vincentīni (draugi gan saka - Vinci) drīz varēs svinēt zelta kāzas. Vincentīne 1952.gadā sāka strādāt Špoģu vidusskolā par bioloģijas un ķīmijas skolotāju. Kādu laiku strādāja par skolotāju Rīgā, tad Kalnciema vidusskolā. Savas skolotājas gaitas beidza Jelgavas 4. vidusskolā. 1954.gadā ģimenē piedzima vecākais dēls Pēteris, liels romantiķis – izmācījās par jūrnieku, tad par ugunsdzēsēju, apbalvots par varonību. 1956.gadā dzimis jaunākais dēls Juris, kurš pēc Fizikālās institūta beigšanas, gājis tēva pēdās, tagad ir Jelgavas 3. pamatskolas direktors. Pēteri iepriecina trīs mazbērni - skolnieki Sandra un Roberts, kā arī Policijas akadēmijas students Andris. Skrupsku ģimene prot uzturēt draudzīgas attiecības gan ar saviem bijušajiem studiju biedriem, gan darba biedriem un skolēniem. Pētera dzīvais stāstījums, humors un Vincas viesmīlība ir lietas, kuras pulcē ap viņiem daudz draugu. Bez tam daudzi no viņiem zina, ka šajā ģimenē var meklēt atbalstu grūtā brīdī.

2001.gada novembris

Attēli:

1. 1994.gads. Latvijas Dziesmas svētku simtgades atcerē Jelgavā. No kreisās puses – Pēteris Skrupskis, Valentīns Zaborskis, Māris Kurševs, Jānis Liepiņš.
2. Pēteris darba vietā Valgundes pagastā 1997.gadā
3. Pēteris un Vincentīne Skrupski salidojumā Špoģos 1995.gadā.

Kalnciema vidusskola

Sagatavoja Jūlija Grundāne, 12.klases skolniece

Vadītājas: Lilita Viļuma, Rīta Kovaļevska

LIIS izstrādne